

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

-

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Rakennusteollisuuden RT:n mielestä vuorovaikutus toimenpiteissä korkeakoulujen roolista on turhan yksisuuntaista. Esim. yhteistyö eri yhteiskunnan toimijoiden kanssa puuttuu.

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Korkeakoulutuksen saatavuus on erittäin tärkeää tavoitteessa nostaa koulutustasoa. Rakennusteollisuus RT kuitenkin huomauttaa, että jokaiselle nuorelle suora siirtymä toiselta asteelta korkeakoulutukseen. On toivottavaa, että suuri osa ikäluokasta pääsisi jatkamaan opintojaan nopeasti.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Rakennusteollisuus RT pitää nuorten aikuisten koulutustason nostaminen 60 %:iin on epärealistista. Realistisempi tavoite olisi 50 %:a ja jos tähän kunnianhimoiseen tavoitteeseen päästäisiin, niin korotustarvetta tulisi tarkastella vasta tuolloin.

Nykyinen visio 2035 on asettanut korkeakoulutettujen tavoitteen 50 %:iin, mutta tämän tavoitteen asettamisesta olemme saavuttamisen sijaan taantuneet entisestään.

Jatkuvan oppimisen ja sen rahoituksen kehittäminen on tärkeää. Tämän lisäksi korkeakoulutuksen rahoitusjärjestelmä tarvitsee päivitystä kokonaisuudessaan. Esimerkiksi yhdeksi toimenpiteeksi nostettu korkeakoulujen ja työelämän yhteyksien parantamisen edistäminen tulee näkyä korkeakoulujen rahoitusjärjestelmässä.

”Korkeakoulut muun muassa lisäävät laaja-alaisia tutkinto-ohjelmia” ja ”OKM uudistaa korkeakoulutuksen alakohtaiset tutkintonimikkeet, jotta tutkintorakenne olisi nykyistä selkeämpi ja mahdollistaisi monialaiset tutkinnot”. Nämä tavoitteet eivät saa vaarantaa henkilöpätevyyksien saavuttamisen edellytyksiä.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Rakennusteollisuus RT pitää nuorten aikuisten koulutustason nostaminen 60 %:iin on epärealistista. Realistisempi tavoite olisi 50 %:a ja jos tähän kunnianhimoiseen tavoitteeseen päästäisiin, niin korotustarvetta tulisi tarkastella vasta tuolloin. Visio ei esimerkiksi anna ratkaisuja mm. hakupaineloiden hakijapulan purkamiseen tai opintojen läpäisyn (erityisesti tekniset alat) parantamiseen.

Rakennusteollisuus RT:n mielestä kansainvälisen veto- ja pitovoiman vahvistaminen on erittäin tärkeä tavoite nopeasti vähentyvän työikäisen väestön takia.

**Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet?
Ovatko toimet oikeita?**

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Rakennusteollisuus RT:n mielestä T&K-rahoituksen erillisyydestä (erityisesti SA ja BF) tulisi siirtyä enemmän malliin, jossa korkeakoulut ja yritykset ohjattaisiin nykyistä useammin yhteistyöhön rahoituksen avulla.

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Rakennusteollisuus RT pitää tärkeänä mainintaa, että tutkimus ja koulutus kehittyvät tiiviissä yhteistyössä yritysten ja työelämän kanssa, jotta toiminnan vaikuttavuutta voidaan kehittää.

**Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet?
Ovatko toimet oikeita?**

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Rakennusteollisuus RT muistuttaa, että korkeakoulujen Digivisio2030 ja jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelualustan luomiseen on käytetty julkista rahaa +50M€, joten laajamittaisten OKM:n johtaviin uudistuksiin ei tulisi ryhtyä vaan varmistaa luotujen järjestelmien toimivuus.

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Rakennusteollisuus RT kannattaa tavoitetta nostaa T&K-toiminnan neljään prosenttiyksikköön BKT:sta. T&K-toiminnan rahoitus tulee riittävän monipuolisesti tukea kasvun mahdollisuuksia.

**Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet?
Ovatko toimet oikeita?**

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Rakennusteollisuus RT muistuttaa, että rahoitusjärjestelmään tulisi lisätä myös työllistymisen vaikutus sekä joustavoittaa tiukkaa tutkintojen suoritusaikojen rahoituskriteerejä.

Otsikko kasvusta rajautuu vain korkeakoulutuksen oman rahoituksen kasvattamiseen, kun korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tulisi nimenomaan tuottaa yhteiskuntaa taloudellista hyvinvointia.

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuosituksen kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Rakennusteollisuus RT mielestä toimenpiteissä ylikorostuu korkeakoulujen oma toimijuus, jolloin yhteistyö muun yhteiskunnan toimijoiden rooli unohtuu. Esimerkiksi miten korkeakoulutus toimii osana koko koulutusjärjestelmää tai työelämän rooli on kohtuuttoman kapea, yritysten rooli jää lähinnä rahoittajaksi.

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

-

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

Rakennusteollisuus RT mielestä visio tarkastelee korkeakoulutusta ja tutkimusta liian siiloutuneesti ilman, että se ottaa riittävästi huomioon yhteistyötä muiden sidosryhmien kanssa.

9. Muut kommentit

-

Lehtinen Saku
Rakennusteollisuus RT ry